

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Evy Baranovej, v právnej veci navrhovateľa: **I. K.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Ružomberku**, za účasti ďalších účastníkov konania: **1) D. Č.**, **2) E. Š.**, **3) Ing. E. K.**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2R 32-2006/00094-13N zo dňa 30. novembra 2006, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 22 Sp 1/2007-39 zo dňa 28. marca 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 22 Sp 1/2007-39 zo dňa 28. marca 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu 2R 32-2006/00094-13N zo dňa 30. novembra 2006, ktorým odporca v konaní podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. rozhodol tak, že I. K., D. Č., Ing. E. K. a E. Š. nenavrátil vlastníctvo ani nepriznal právo na náhradu k pozemkom uvedeným v bode 1. výrokovej časti rozhodnutia, a to EN č. 985/15 v k.ú. Ružomberok, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy uzavretej medzi E. K. a manželkou I., rod. S. a Československým štátom v správe MsNV v Ružomberku. Správny orgán – odporca dospel k záveru, že nie je splnená podmienka prechodu vlastníctva na štát alebo inú právnickú osobu podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. j) zákona č. 503/2003 Z.z., t.j. uzatvorenie kúpnej zmluvy v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

V bode 2. výrokovej časti rozhodnutia odporca nenavrátil účastníkom konania vlastníctvo a ani nepriznal právo na náhradu k pozemkom parc. č. KN 1788 a 1789 v k.ú. Ružomberok z dôvodu, že nie je splnená podmienka uvedená v § 2 ods. 1 – preukázanie vlastníctva pôvodných pozemno-knižných alebo komasačných parciel.

V bode 3. výrokovej časti tohto rozhodnutia odporca účastníkom konania nenavrátil vlastníctvo, a ani nepriznal právo na náhradu komasačnej parcele č. 982 v k.ú. Ružomberok z dôvodu, že účastníci konania nespĺňajú podmienku uvedenú v § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. z dôvodu, že právo na navrátenie vlastníctva nebolo uplatnené v lehote do 31.12.2004.

Prvostupňový súd posudzoval na základe opravného prostriedku navrhovateľa I. K. zákonnosť rozhodnutia odporcu čo do výroku rozhodnutia pod bodom 1. Dospel k záveru, že odporca pri rozhodovaní vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a zo zistených skutkových okolností vyvodil správny právny záver. Navrhovatelia nepreukázali skutočnosti podľa § 3 zákona č. 503/2003 Z.z., neuniesli teda dôkazné bremeno. Na základe skutkových zistení v danej veci a z vykonaného dokazovania nevyplýva, že kúpna zmluva bola uzavretá v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Navrhovateľ v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a zrušil aj rozhodnutie odporcu ako nezákonné a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne žiadal priznať náhradu trov konania. V podanom odvolaní uviedol prakticky tie isté skutočnosti ako už uviedol v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu. Namietal, že krajský súd zhodne s odporcom nesprávne vyhodnotili dôkazy v danej veci. V prípade, že by jeho právni predchodcovia nehnuteľnosti dobrovoľne neodpredali, tak by im boli vyvlastnené. Treba prihliadnuť k tomu, že kúpna zmluva bola uzavretá 04.12.1969. V danom období – rok 1969 sa vzhľadom na vtedajšiu politickú situáciu jeho právni predchodcovia nemohli ani účinne brániť proti vyvlastneniu, takže vlastne dobrovoľne ustúpili nátlaku. Jeho právni predchodcovia obdržali písomnú výzvu s ponukou na odpredaj týchto pozemkov, pričom v závere tejto výzvy sa uvádzalo, že v prípade, že tieto pozemky neodpredajú budú vyvlastnené. Táto výzva sa nezachovala, avšak rovnakú výzvu obdržali aj vlastníci susediacich pozemkov, takže má vedomosť o nej od vlastníka susediaceho pozemku J. Š., ktorého navrhol vypočuť ako svedka, a na jeho vypočutí trvá. Za pozemky nebola poskytnutá jeho právnym predchodcom adekvátna náhrada. V danej veci boli splnené podmienky reštitučného zákona stanovené v ustanovení § 3 ods. 1 písm. j). Jeho právni predchodcovia uzavreli predmetnú kúpnu zmluvu v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Na základe týchto skutočností navrhovateľ žiadal odvolaniu vyhovieť.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez

nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12.03.2009 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Krajský súd postupom podľa § 250l a nasl. O.s.p. preskúmal zákonnosť rozhodnutia a postupu odporcu a dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu (v napadnutej 1. časti výroku rozhodnutia) je v súlade so zákonom a podľa § 250q ods. 2 O.s.p. rozhodnutie odporcu potvrdil.

Z obsahu predloženého spisu ako i výsledkov doterajšieho priebehu konania odvolací súd zistil, že predmetom preskúmovacieho konania bolo rozhodnutie odporcu (1. časť výroku rozhodnutia) 2R 32-2006/00094-13N zo dňa 30. novembra 2006 týkajúce sa reštitučného nároku navrhovateľa. Vlastníctvo k predmetnému pozemku, podľa tvrdenia navrhovateľa, prešlo na Čsl. štát na základe nanútenej kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok 04.12.1969.

V zmysle ustanovenia § 1 písm. a), b) zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „reštitučný zákon“) tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu (zákon č. 229/1991 Zb.). Vlastnícke právo sa navracia k pozemkom, ktoré tvoria

- a) poľnohospodársky pôdny fond,
- b) lesný pôdny fond.

Predpokladom na navrátenie vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať podľa reštitučného zákona bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2 tohto zákona, ako aj, že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25.02.1948 do 01.01.1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne uvedených v § 3 ods. 1, 2, 3 reštitučného zákona, právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 reštitučného zákona (do 31.12.2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 tohto zákona, ako aj, že žiadané nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 2298/1991 Zb.).

Na konanie o nárokoch oprávnených osôb v zmysle zákona o pôde sú príslušné pozemkové úrady podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona v spojení s § 5 ods. 5 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v platnom znení.

Pre konanie pozemkového úradu o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 reštitučného zákona platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. v platnom znení o správnom konaní (ďalej len správny poriadok) podľa § 5 ods. 3 reštitučného zákona.

Podľa § 3 ods. 1 písm. j) reštitučného zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku kúpnej zmluvy uzavretej v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

Predmetom preskúvacieho konania na krajskom súde bola z hľadiska dôvodov opravného prostriedku navrhovateľa iba tá časť rozhodnutia správneho orgánu, ktorou správny orgán rozhodol, že nie je v danom prípade splnená podmienka prechodu vlastníctva na štát alebo inú právnickú osobu podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. j) reštitučného zákona, t.j. uzatvorenie kúpnej zmluvy v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

V administratívnom spise sa nachádza pod bodom č. 18 kúpno-predajná zmluva, na základe ktorej mali právni predchodcovia navrhovateľa odpredať Čsl. štátu predmetné nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Ružomberok. Z predmetnej zmluvy vyplýva, že kúpna zmluva bola dohodnutá podľa vtedy platnej a účinnej vyhlášky Ministerstva financií SR č. 47/1969 Zb. Z tohto dôvodu odvolací súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že navrhovateľ nepreukázal, že by kúpna zmluva, ktorú uzatvorili jeho právni predchodcovia s Čsl. štátom, v správe MsNV Ružomberok, bola uzavretá za nápadne nevýhodných podmienok.

Ani odvolací súd nemohol akceptovať tvrdenie navrhovateľa, že jeho právni predchodcovia uzatvorili kúpnu zmluvu v tiesni a že táto skutočnosť vyplýva z toho, že ak by jeho právni predchodcovia neboli predmetné nehnuteľnosti odpredali, tak tieto by mu boli vyvlastnené. Aj podľa teraz platného právneho poriadku je možné vlastníčkovi nehnuteľnosti vyvlastniť.

Správny orgán jednoznačne pri svojom rozhodovaní o uplatnenom reštitučnom nároku vychádzal z dostupných materiálov, pričom listiny získané v konaní boli podkladom pre vydanie rozhodnutia.

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že správny orgán dôsledne postupoval v dôkaznom konaní pre presné a úplné zistenie skutočného stavu veci v súvislosti s posudzovaním tiesne a nápadne nevýhodných podmienok pri uzatváraní kúpnej zmluvy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom krajského súdu ako i správneho orgánu, že navrhovateľ nepreukázal splnenie podmienok na úspešné uplatnenie reštitučného nároku, t.j. že zmluvy boli uzavreté v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, resp. že k prechodu nehnuteľností na štát došlo v dôsledku vyvlastnenia.

Najvyšší súd SR vychádzajúc z vyššie uvedeného preto potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.), keď sa stotožnil s právnym posúdením veci a s jeho závermi, ktoré krajský súd náležite odôvodnil.

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol v súlade s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporca nemá podľa zákona na náhradu trov nárok.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 12. marca 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r .
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová